Seksuelt overførbare sykdommer

Sex og samfunn

SOI-kurs i Sarpsborg mandag 16/9

09.30-10.45	**Bakterielle SOI**
10.45-11.00	*Pause*
11.00-12.00	**Virale SOI**
12.00-12.30	*Lunsj*
12.30-13.30	**HPV, cytologi og vaksiner**
13.30-13.45	*Pause*
13.45-15.00	**Utflod, sopp, BV, AV, cytolytisk vaginose og UVI**

- For: helsesykepleier, lege, jordmor og studenter
- Godkjent som tellende 6 poeng hos Legeforeningen og NSF
- Pris: Kr 250.- som inkluderer kaffe, te og enkel lunsj
- påmelding til: rrs@sarpsborg.com innen 9. september

Sex og samfunn

NYHETER

Ny type klamydia påvist i Norge

- Kommer fra Finland.

Påvist tilfeller av ny type klamydia

TEST: En ny variant av klamydia har ført til at noen har fått spesifikk beskjed fra helsevesenet om å sjekke seg på nytt. Foto: TV2

Flere som har testet negativt på klamydia i Norge kan ha infeksjonen likevel. Flere har derfor fått beskjed om å teste seg på nytt.

Lyden av Norge

Sex og samfunn

Nettavisen Livsstil.

Klamydia

Ny klamydiabakterie påvist i Norge - pasienter kan ha fått feil prøvesvar

En ny klamydiabakterie har sneket seg inn over grensa fra Finland og Sverige. Nå må enkelte nordmenn som tidligere har fått negativ klamydiaprøve, teste seg på nytt.

Sex og samfunn

Nasjonal faglig retningslinje for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom

Helsestasjon for ungdom

- Urinprøve
- Vaginalprøve
- Anusprøve
- Halsprøve
- Blodprøve

Helsedirektoratet

Sex og samfunn

Anbefalt prøvetakning

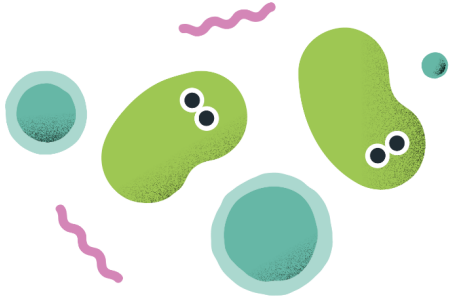

Sex og samfunn

Selvtest

Sex og samfunn

Selvtest: Slik gjør du det

Smitteprøve fra skjeden

1. Sjekk at prøveglasset har etikett med ditt navn og fødselsnummer.

2. Før prøvepinnen minimum 4 cm oppi skjeden og la den være der i minst 10 sekunder. Rotér den så rundt 4–5 ganger mens du trekker den ut av skjeden.

3. Putt prøvepinnen i prøveglasset og knekk av pinnen ved den røde streken. Ikke hell ut væsken fra prøveglasset!

4. Skru korken godt igjen og lever prøveglasset med etikett i den hvite postkassen på veggen utenfor toalettet.

Smitteprøve fra anus

1. Sjekk at prøveglasset har etikett med ditt navn og fødselsnummer.

2. Før prøvepinnen ca. 2 cm opp i endetarmen. Gni pinnen mot endetarmsveggene ved å rotere litt rundt. Dersom det er vondt å føre pinnen inn, kan du først dyppe pinnen i væsken som er i prøveglasset.

3. Putt prøvepinnen i prøveglasset og knekk av pinnen ved den røde streken. Ikke hell ut væsken fra prøveglasset!

4. Skru korken godt igjen og lever prøveglasset med etikett i den hvite postkassen på veggen utenfor toalettet.

Smitteprøve fra urin

1. Sjekk at prøveglasset har etikett med ditt navn og fødselsnummer.

2. Fyll ca. 1 cm av det hvite plastbegeret med den første urinen som kommer når du tisser.

3. Før pipetten ned i urinen, press sammen pipettens øvre del, slik at røret fylles med urin.

4. Åpne prøveglasset og press pipetten til det er urin i feltet mellom de to pilene. Ikke hell ut væsken fra prøveglasset!

5. Skru korken godt igjen og lever prøveglasset med etikett i den hvite postkassen på veggen utenfor toalettet.

Informasjon om prøvesvar

Vi ringer deg innen 10 dager dersom prøven din er positiv. Vi vil forsøke å ringe deg 3 ganger, og vil deretter sende brev hvis vi ikke får tak i deg. Noen ganger må vi også kontakte deg dersom prøven for eksempel er uklar.

Vi ringer ikke hvis testen er negativ, så dersom du ikke har hørt noe på 10 dager betyr det at prøven er negativ.

På grunn av vår taushetsplikt kan vi ikke gi ut prøvesvar på sms, e-post eller hvis du ringer til oss.

Du kan se dine prøvesvar ved å logge deg på www.furstpasient.no med BankID.

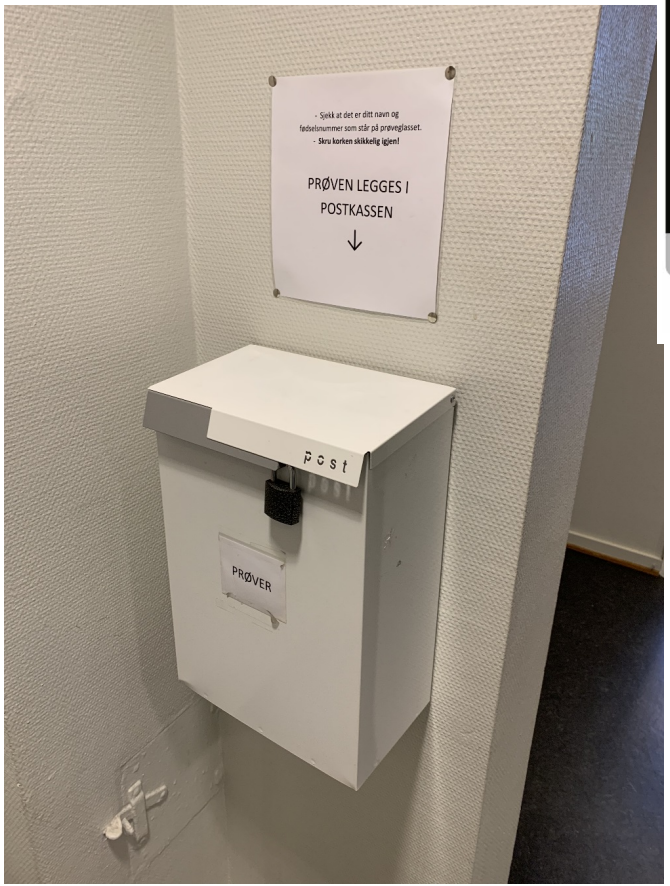

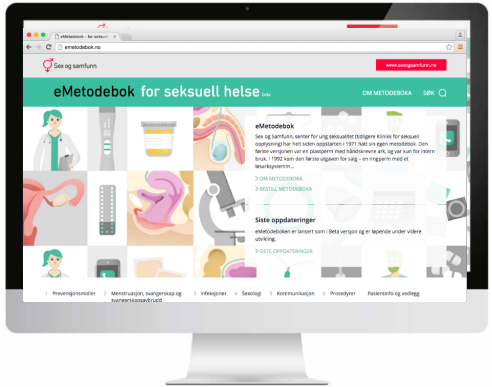

Sex og samfunn

Vindusperiode

Klamydia	14 dager
Mykoplasma	14 dager
Gonoré	14 dager
Hiv	12 uker
Syfilis	13 uker
Hepatitt B	6 måneder
Hepatitt C	12 uker

Sex og samfunn

Dyrkning og PCR

- Dyrkning:
  - gonoré

- PCR:
  - klamydia
  - gonoré
  - mykoplasma

Sex og samfunn

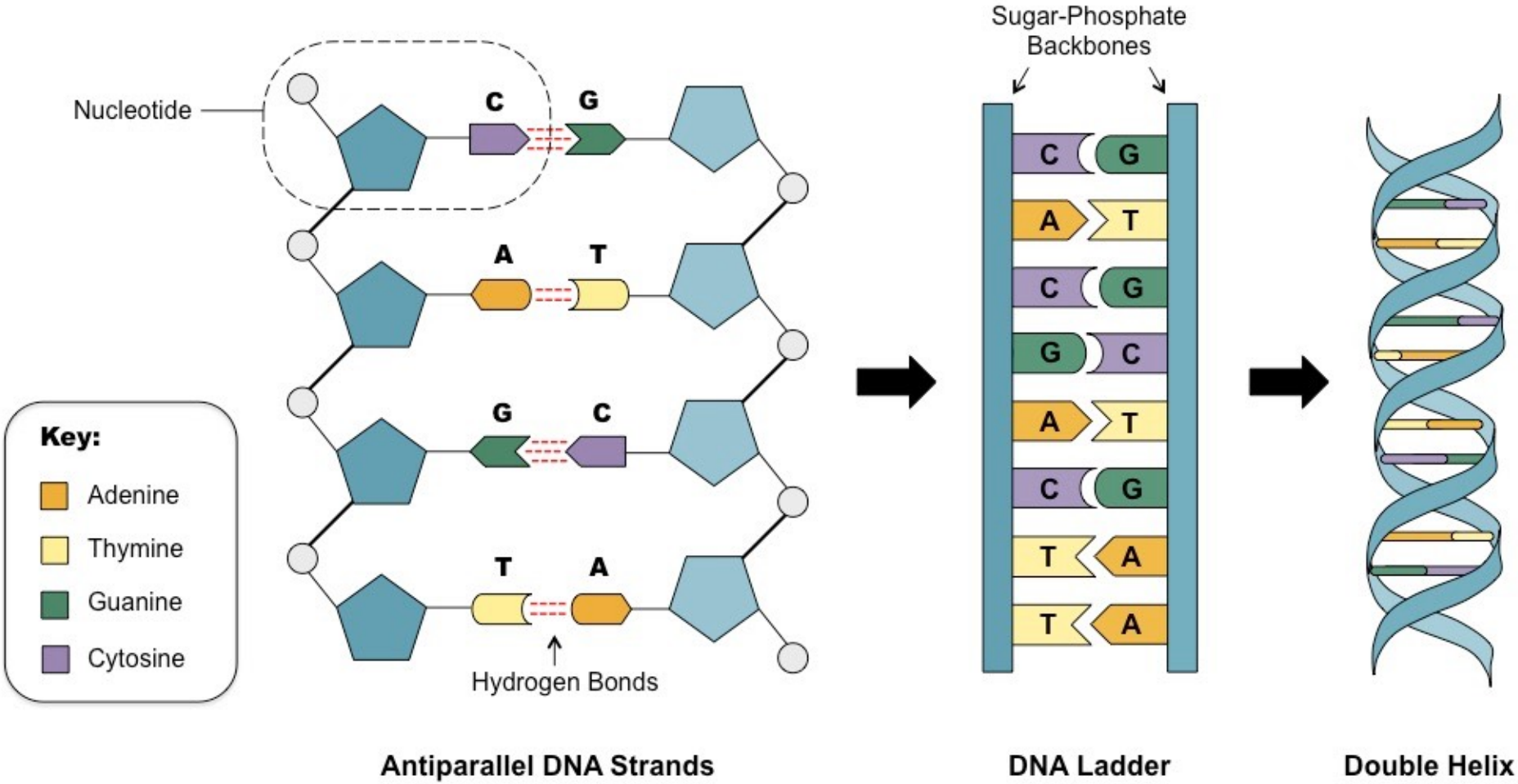
Nucleotide
C
G
A
T
G
C
T
A
Hydrogen Bonds
Key:
Adenine
Thymine
Guanine
Cytosine
Antiparallel DNA Strands
Sugar-Phosphate Backbones
C G
A T
C G
G C
A T
C G
T A
T A
DNA Ladder
Double Helix

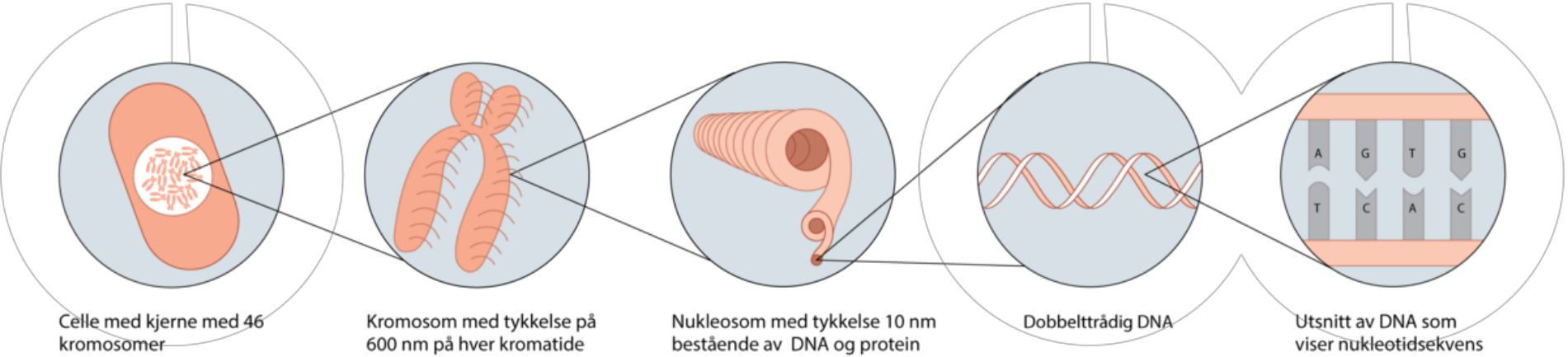

Sex og samfunn

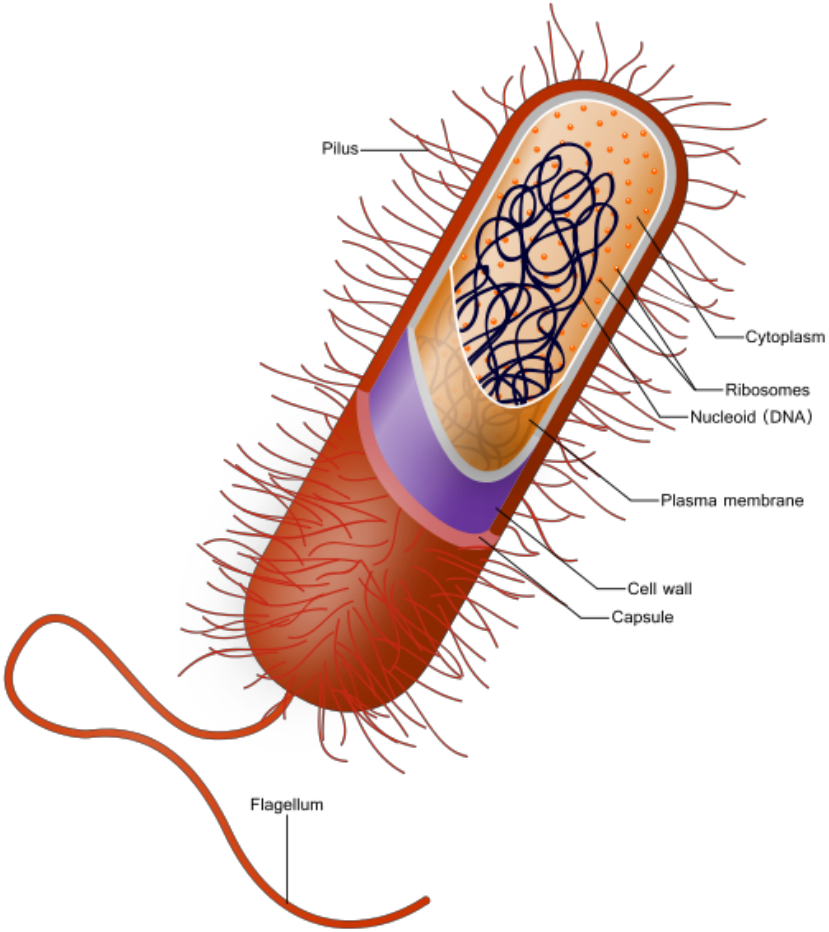

Sex og samfunn

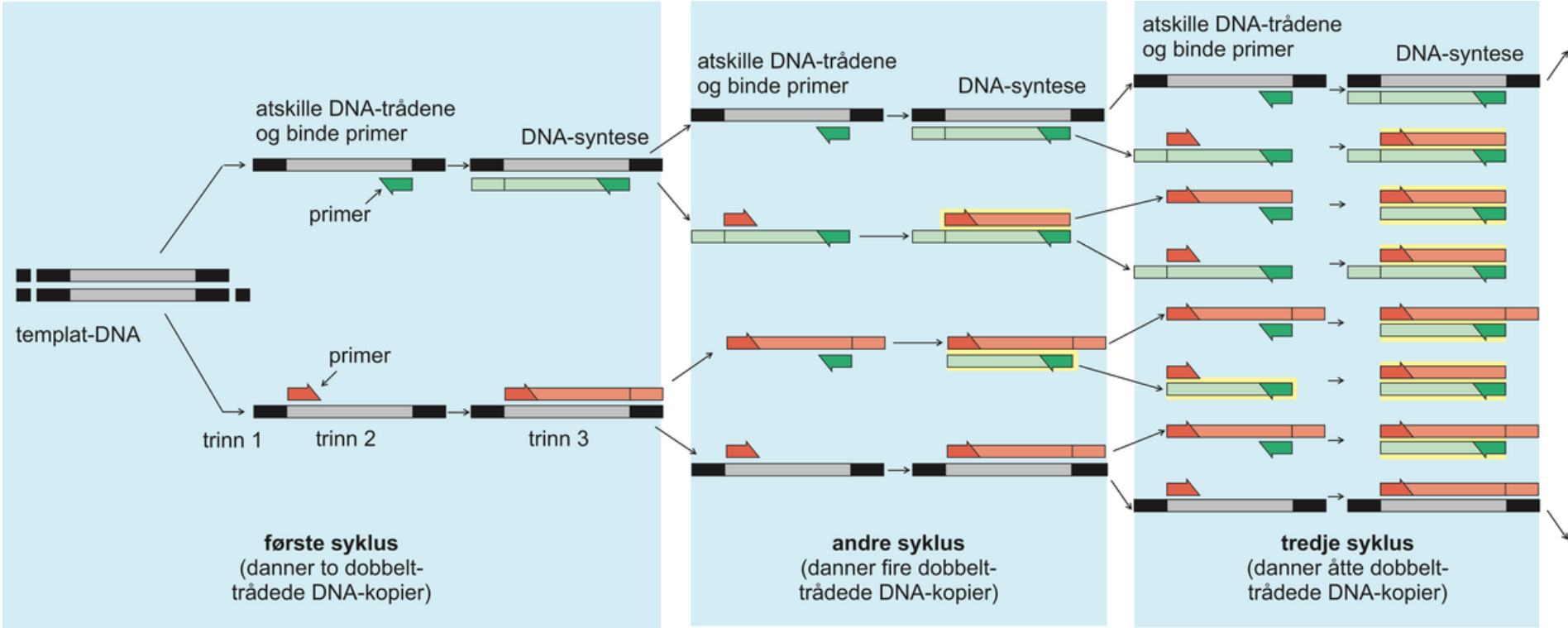

Sex og samfunn

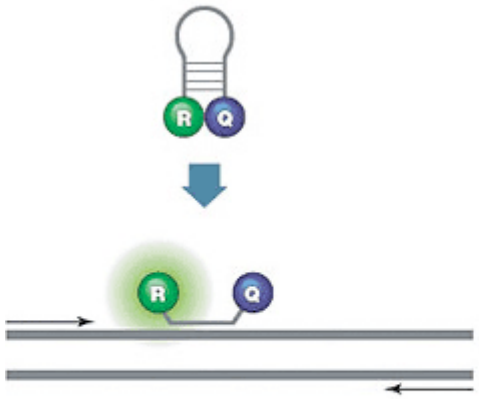

Sex og samfunn

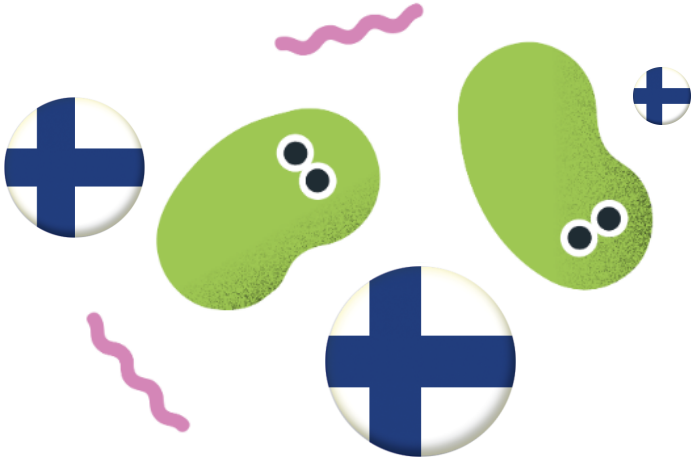

Sex og samfunn

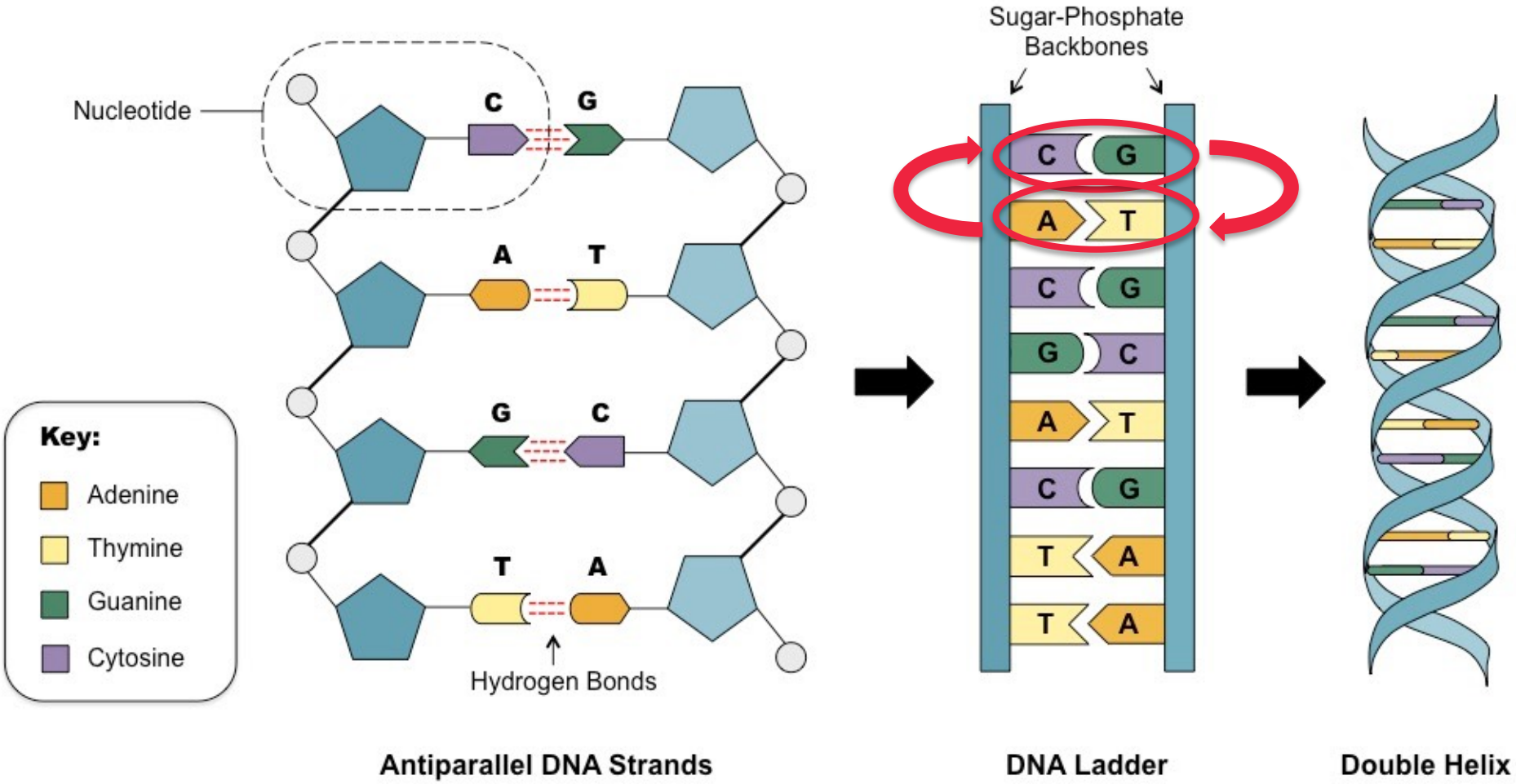
Nucleotide
C
G
A
T
G
C
T
A
Hydrogen Bonds
Key:
Adenine
Thymine
Guanine
Cytosine
Sugar-Phosphate Backbones
C
G
A
T
C
G
G
C
A
T
C
G
T
A
T
A
Antiparallel DNA Strands
DNA Ladder
Double Helix

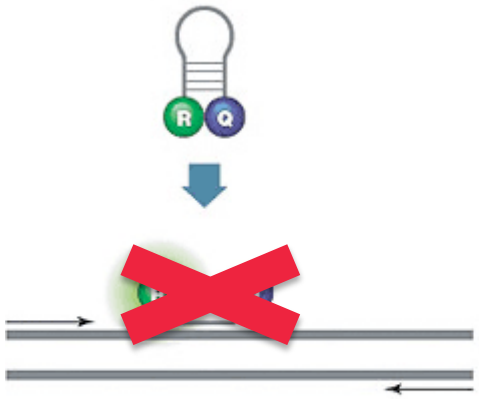

Sex og samfunn

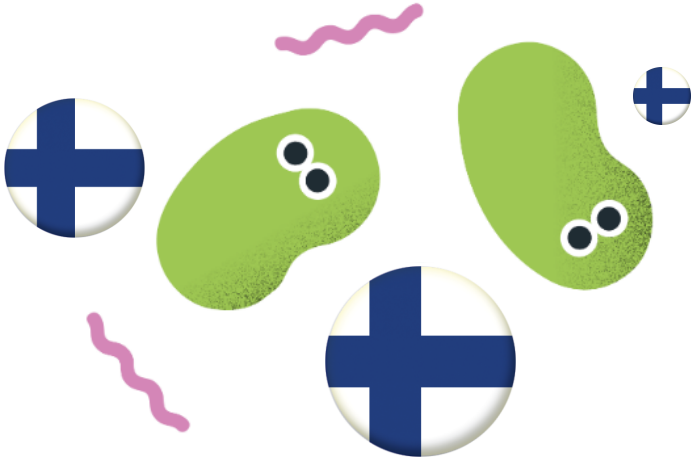

Sex og samfunn

Spørsmål om testing?

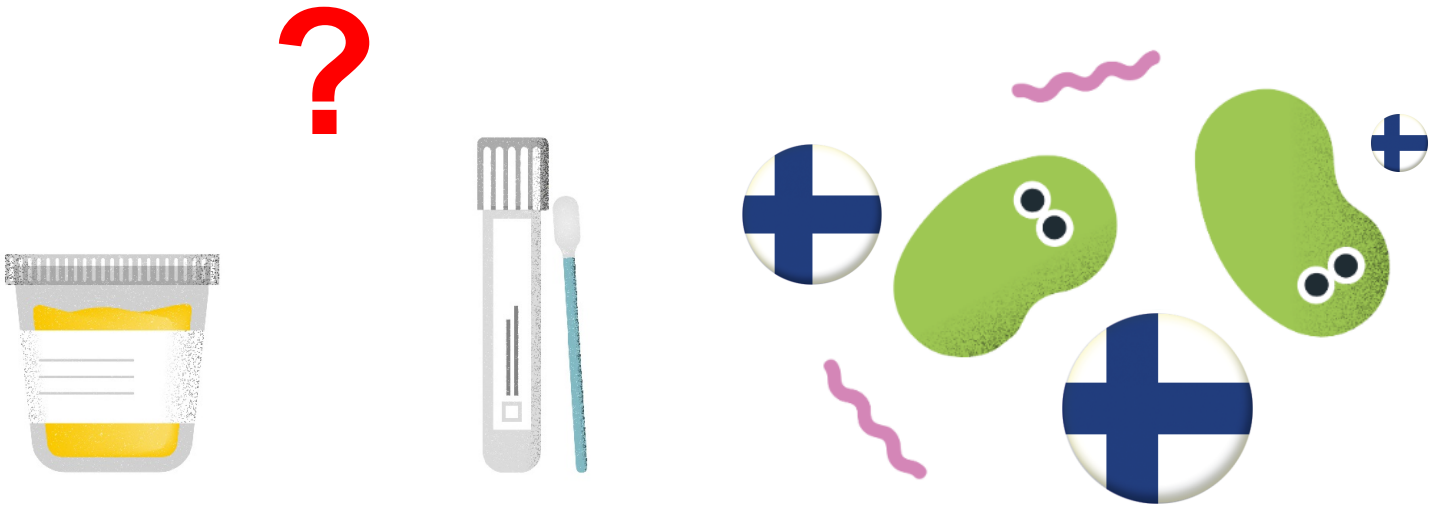

Sex og samfunn i tall (2018)

17 761
tok klamydiatest ved
Sex og samfunn i 2018

12 802
kontaktet oss via
vår chat i 2018

1 914
testet positivt for klamydia
ved Sex og samfunn i 2018

713
fikk satt inn p-stav hos
Sex og samfunn i 2018

712
fikk satt inn spiral hos
Sex og samfunn i 2018

4 835
fikk HPV-vaksine hos
Sex og samfunn i 2018

Sex og samfunn

SOI på Sex og samfunn i 2018

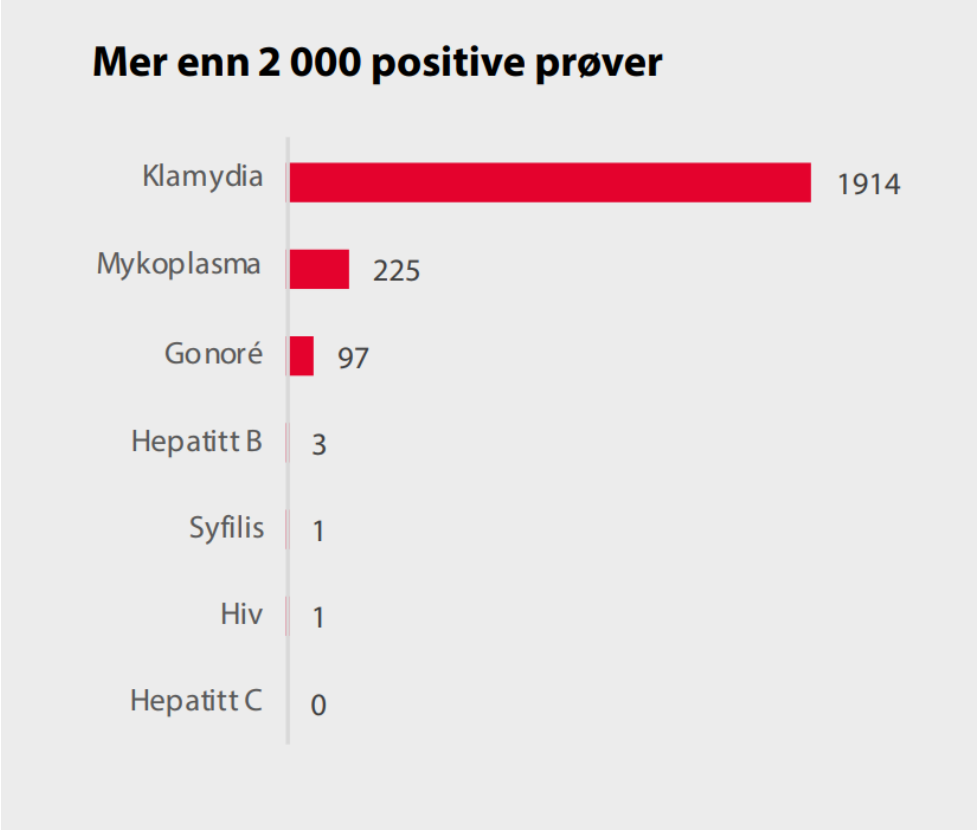

Sex og samfunn

Klamydia Sex og samfunn

Sex og samfunn

Klamydia Sex og samfunn

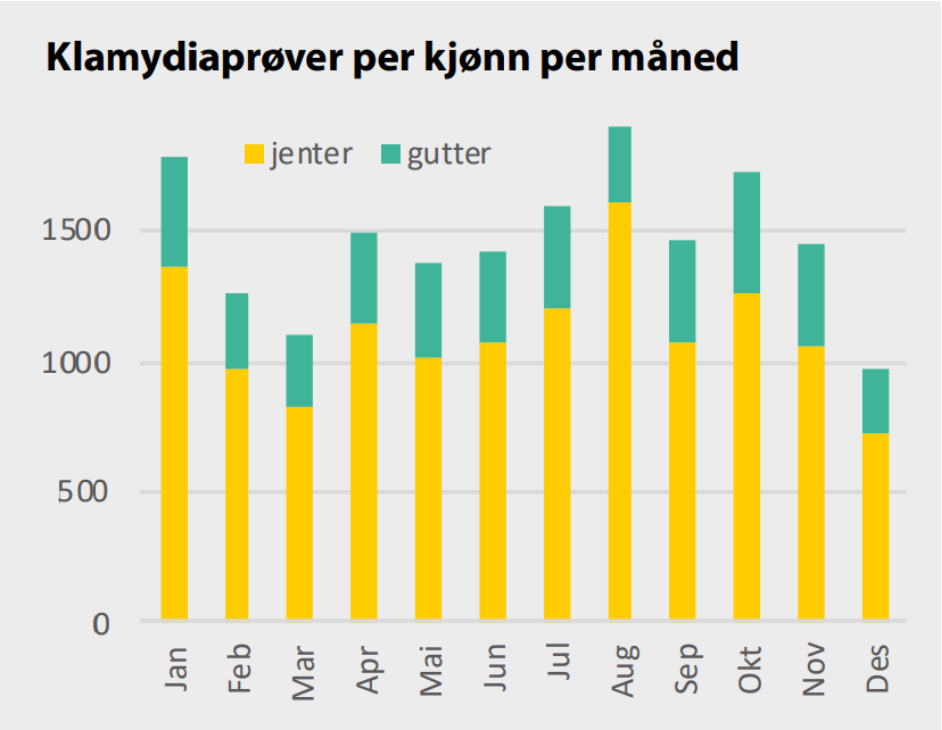

Sex og samfunn

Klamydia

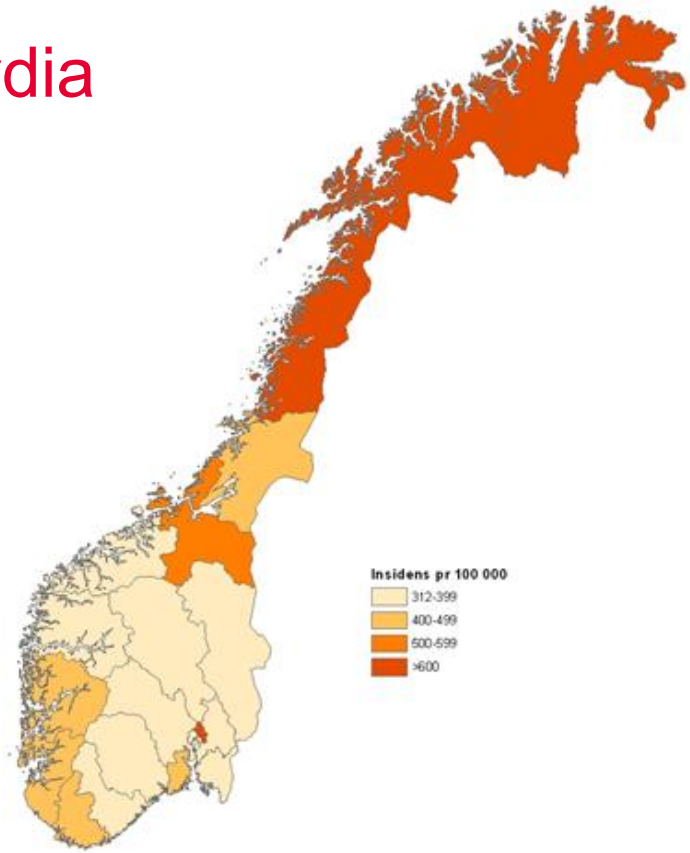

fhi.no

Sex og samfunn

Klamydia – behandling

- Førstevalg:
  - Doksysyklin (Doxylin) 200 mg x 1 i 7 dager (14 tbl)

- Back-up:
  - Azitromycin (Azitromax) 1 g som engangsdose

Sex og samfunn

Klamydia – behandling

Ved doksycyklin-behandling:

- Unngå samtidig inntak med jerntabletter og melkeprodukter.
- Unngå kraftig soleksponering inntil 2 uker etter avsluttet behandling.
- Interagerer med isotretinoin (behandling mot akne).
- Alkohol kan inntas.
- Oppkast av én enkelt dose er akseptabelt.

- Pasientinformasjon på eMetodebok.no:

http://emetodebok.no/documents/pasinfosoi/

Sex og samfunn

Klamydia – skal vi teste før behandling?

- Hos pasienter som kommer som ledd i smitteoppsporing:
  - Ta alltid test før behandling.
  - Fast partner skal så ha behandling før prøvesvaret foreligger.
  - Tilfeldig partner avventer svar.
  - Dropp kontrollprøve
  - Vent uansett 5 uker etter behandling før det tas en ny prøve

Sex og samfunn

Klamydia – testing

- Alle med symptomer

- Alle under 25 år:
  - Ved ny partner
  - Gravide
- MSM, ved ny partner, uansett alder
- Spiralinnsetting eller kirurgisk abort
- Smitteoppsporing

Sex og samfunn

Spørsmål om klamydia?

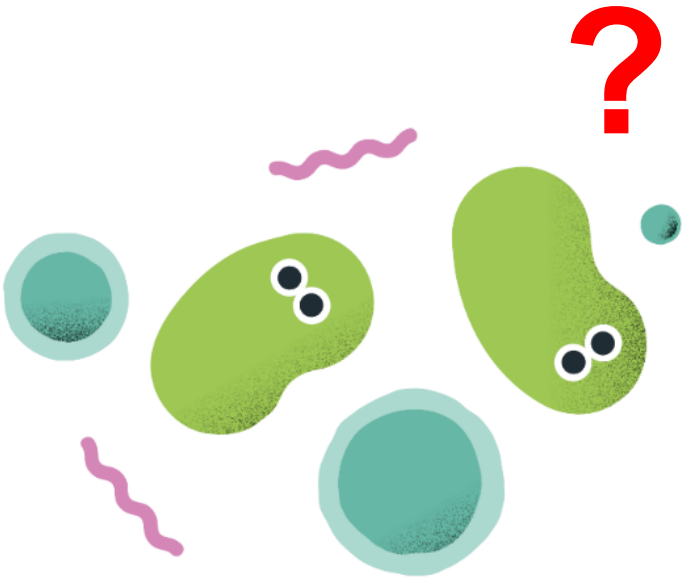

Sex og samfunn

Nettavisen Livsstil.

gonore

Økning av gonoré i Oslo: - Et tidsspørsmål før vi ser ubehandlbare tilfeller i Norge

GONORÉ: Stadig flere nordmenn blir smittet av gonoré. På ti år har antallet smittetilfeller i Oslo nesten nidoblet seg. *Foto: Sara Johannessen (NTB scanpix)*

Sex og samfunn

NYHETER

- Test deg for gonoré!

Lyden av Norge

Nordmenn som har hatt ubeskyttet sex i utlandet i sommer, bør teste seg for gonoré.

Av Simen Langseth Folkestad | Tirsdag 06.08 2019

Del

0:00 | 0:40

NYHETER

- Test deg for gonoré!

Lydklipp | Tirsdag 06.08 2019

Det er den klare oppfordringen fra Sex og samfunn etter en nidobling av gonorétilfeller de siste årene i Oslo.

Lege Marius Johansen sier nordmenn er spesielt dårlige til å bruke kondom når de er på ferie.

og samfunn

Gonoré siste 100 år

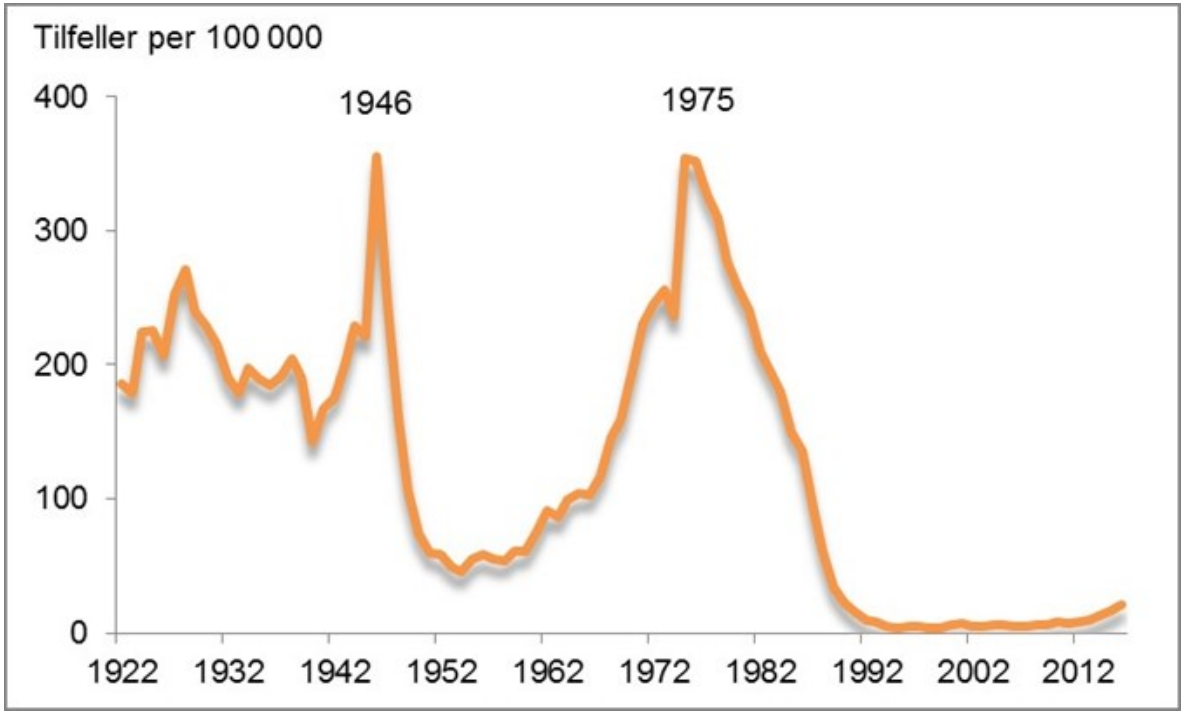

fhi.no

Sex og samfunn

Gonorétilfeller i Norge

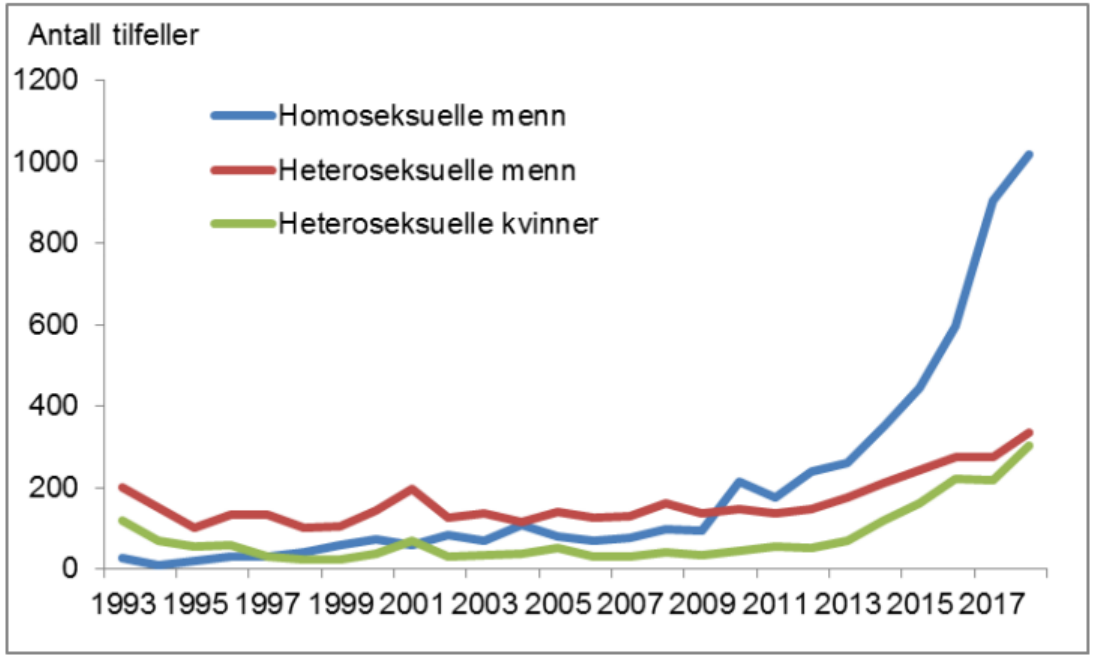

fhi.no

Sex og samfunn

Gonoré

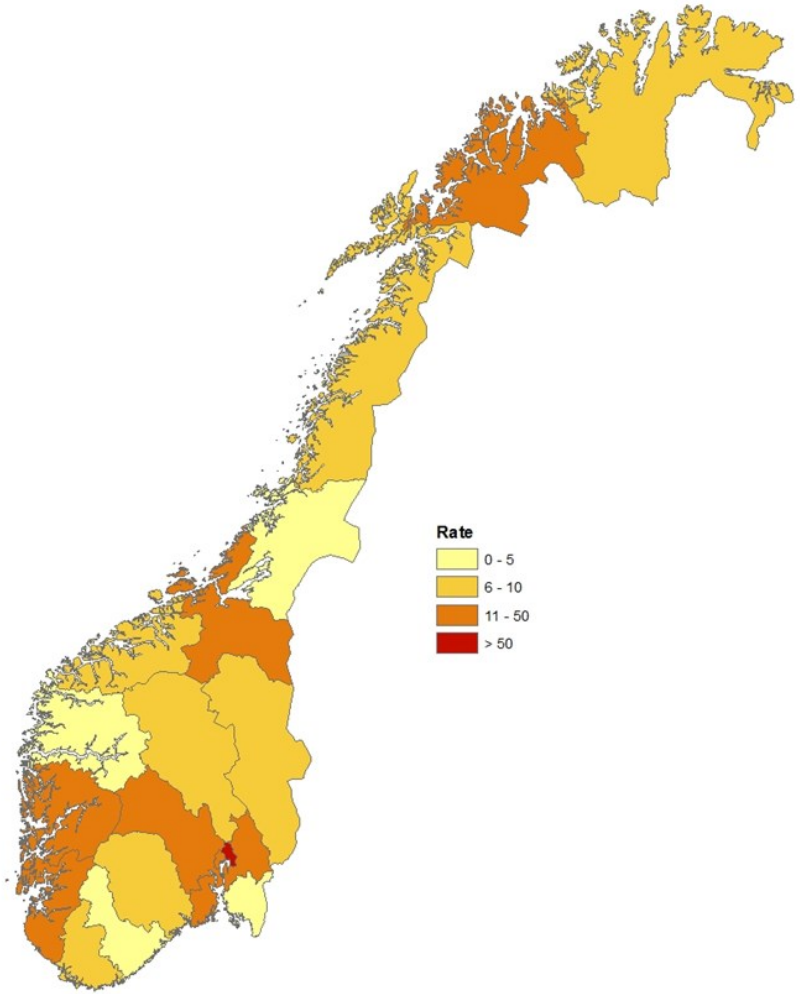

www.fhi.no

Sex og samfunn

Gonoré - smittemåte

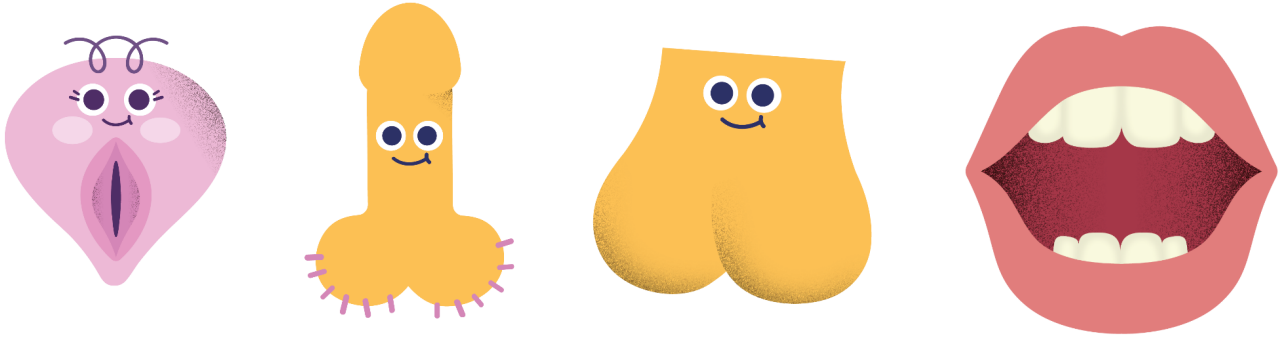

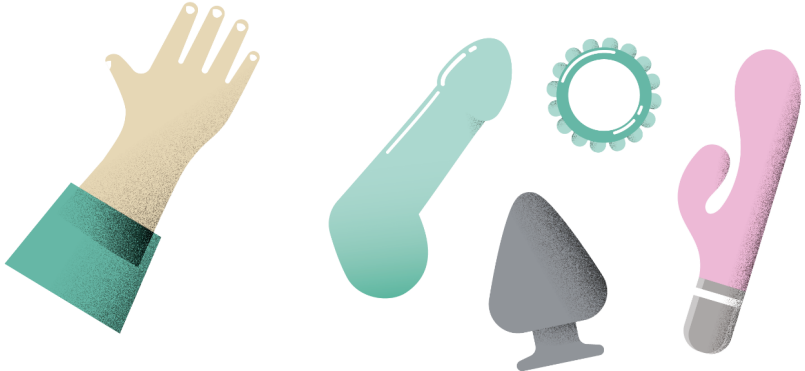

Sex og samfunn

Gonoré - symptomer

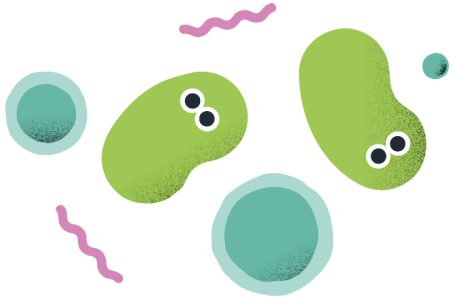

- dysuri
- endring i utflod
- blødninger
- kløe
- dyspareuni

- dysuri
- utflod: grønn/gul
- kløe

- utflod
- blødninger
- kløe
- smerte

- sår hals
- hovne tonsiller og lymfeknuter

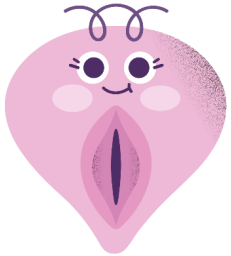

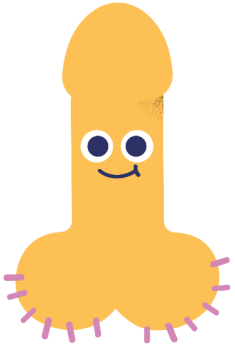

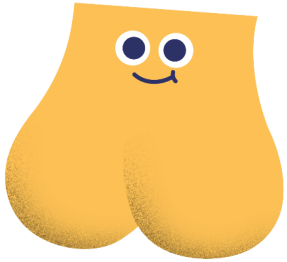

Sex og samfunn

Følgetilstander og komplikasjoner av gonoré

- *Epididymitt:* Scrotale smerter, feber, ensidig ømhet og hevelse i scrotum. Kan føre til:
  - Strikturdannelse og nedsatt fertilitet.

- *Bekkeninfeksjon:* Blødningsforstyrrelser, underlivssmerter, feber, ruggeøm uterus, tosidig adeneksømhet. Kan føre til:
  - Nedsatt fertilitet
  - Ektopiske svangerskap
  - Kroniske bekkensmerter

- *Disseminert gonoré*

Sex og samfunn

Gonoré – hvem testes?

- Alle med symptomer

- Partner fra område med høy prevalens av gonoré.
  (Vi anbefaler: ved partner bosatt i et land utenfor Norden)
- MSM, ved ny partner
- Kjøpt eller solgt sex
- Smitteoppsporing

Sex og samfunn

Spørsmål om gonoré?

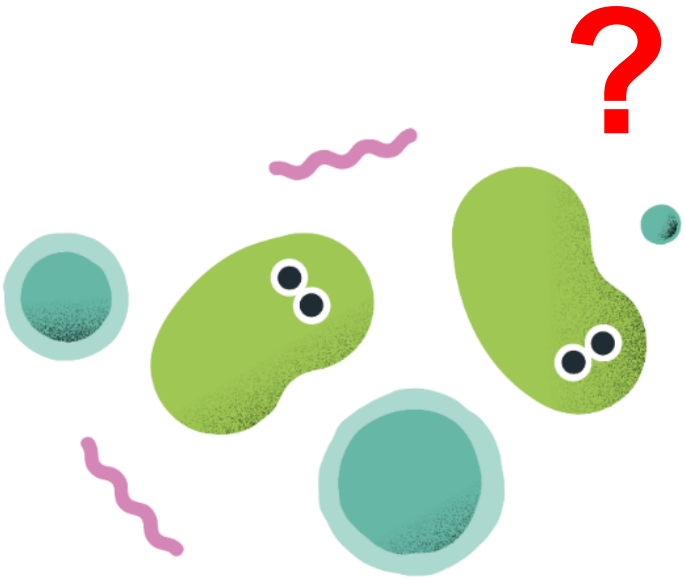

Sex og samfunn

Den ukjente kjønnssykdommen som er vanskelig å bli kvitt

På grunn av antibiotikaresistens, vil sannsynligvis 60-70 prosent av alle som får behandling, ikke bli kvitt infeksjonen. Sjekk om du har symptomene her.

Dagbladet

MYKOPLASMA: Det finnes lite kunnskap om mykoplasma, og hvilke komplikasjoner det kan føre til. Det man vet, er at infeksjonen kan være vanskelig å behandle. FOTO: NTB Scanpix

Sex og samfunn

Mykoplasma - problemer

- Ikke smittevernloven
- Resistensproblematikk
- Diskordante par
- Screening av asymptomatiske

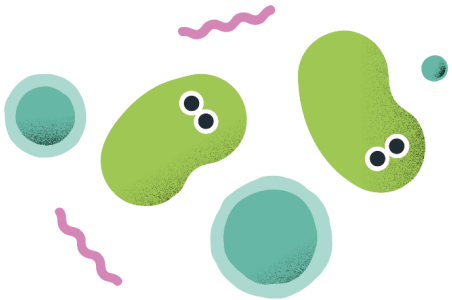

Sex og samfunn

Mykoplasma – hvem testes?

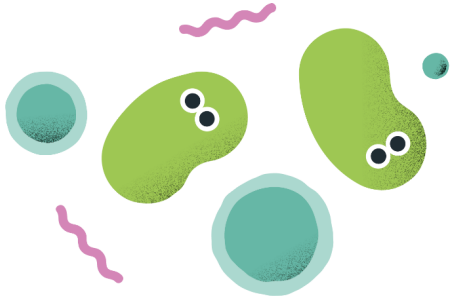

- Alle med symptomer
  - (der vi har utelukket at symptomene skyldes andre tilstander, som BV, sopp, UVI osv.)

- Ved spiralinnsetting

Sex og samfunn

Mykoplasma - kontrollprøve

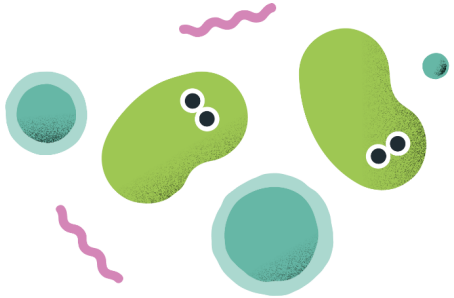

- Vi anbefaler ikke lenger kontrollprøve, men pasienten skal ta kontakt på ny ved symptomer.

Sex og samfunn

Mykoplasma – behandling

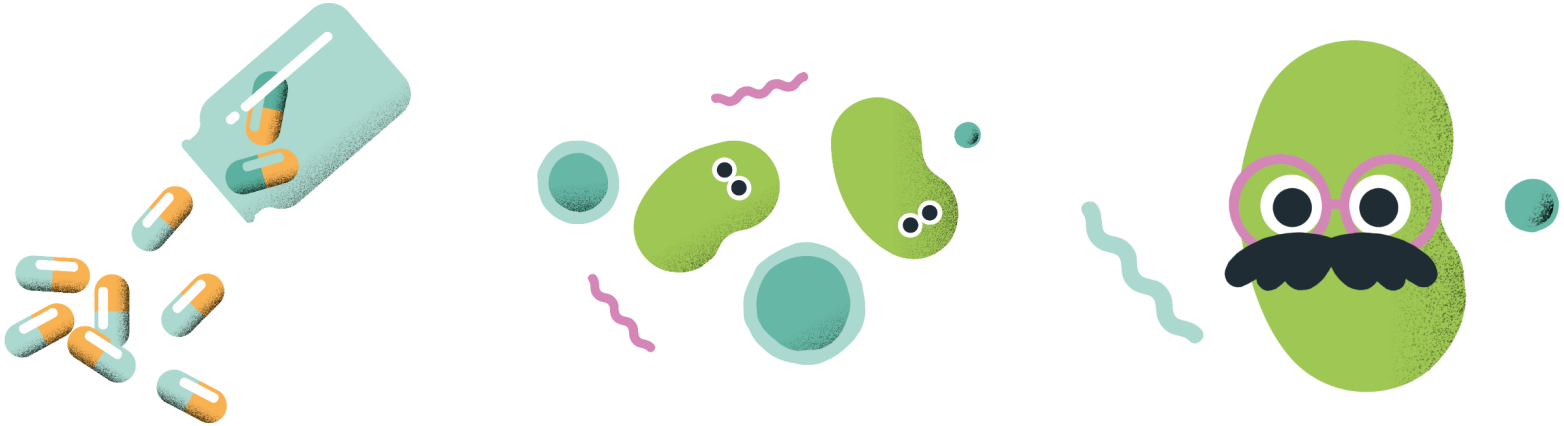

Sex og samfunn

Mykoplasma – behandling

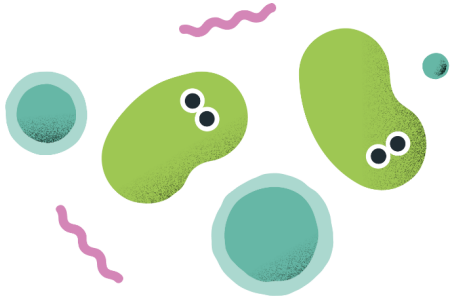

Uten resistens:

- Azitromycin (Azitromax), 3 tabletter á 500 mg:
  - 500 mg dag 1, 250 mg dag 2-5, ca 80 kr
  - effekt mot 50-70 % av stammene

Ved resistens:

- Moxifloksacin 400 mg x 1 i 7 dager
  - (registreringsfritak) ca 900 kr

Back-up og ved samtidig klamydia:

- Doksysyklin (Doxylin) 200 mg x 1 i 7 dager
  - ca 110 kr
  - har effekt mot 30-40% av stammene

Sex og samfunn

Mykoplasmatest og resistens

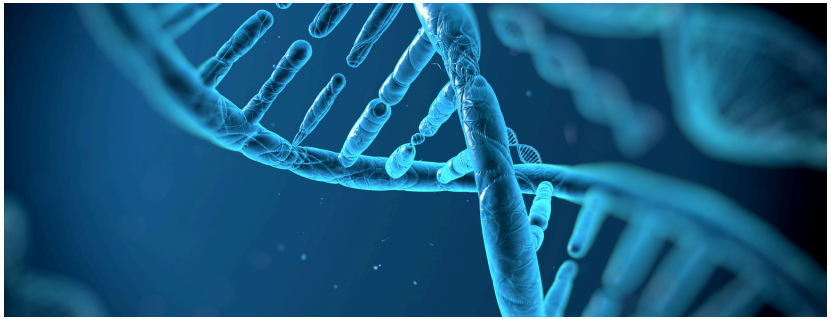

- Alle laboratorier i Norge tilbyr i dag test for *mycoplasma genitalium*.
- Mange laboratorier tilbyr også resistenstpåvisning

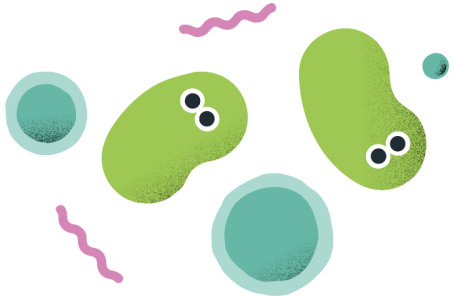

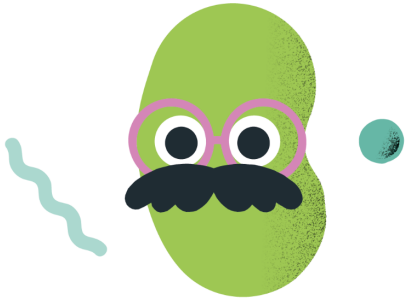

Sex og samfunn

Mykoplasma – behandling

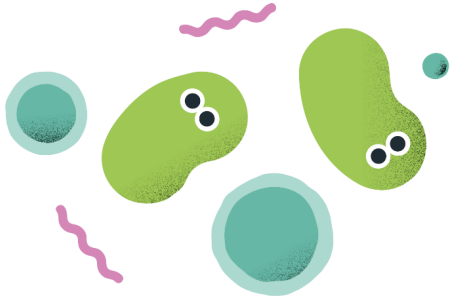

- Positiv prøve ved spiralinnsetting:
  - moksifloksacin 400 mg x 1 i 7 dager
  - (registreringsfritak) ca 900 kr

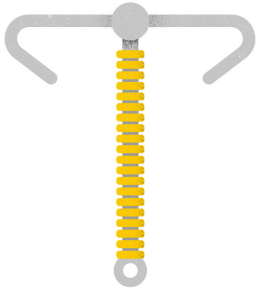

Sex og samfunn

Ludvig og Hedvig 17 år

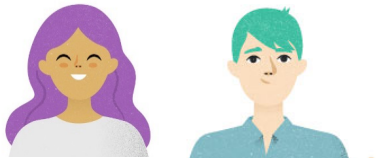

- Hedvig var på Sex og samfunn i forrige uke fordi hun hadde svie ved vannlatning. SOI-test har nå vist pos mykoplasma (ikke makrolidresistens). Hun kommer til time i dag for å få behandling. På timen etter kommer Ludvig, hennes faste partner.

- Hva gjør du med Ludvig?

Sex og samfunn

Harald 19 år

- Han har slitt med svie når han tisser. Det blir påvist klamydia og mykoplasma (som er makrolidresistent) i urinprøven hans.
- Hva slags behandling skal han få?
- Hvordan skal smitteoppsporingen gjøres?

Sex og samfunn

Anine 17 år

- Ønsker å få ta en test for mykoplasma. Hun har en venninne som har fått det, og hun tror de har ligget med samme fyr. Hun har ingen plager, men hun har hørt at man kan bli steril. Ønsker å få ta testen bare for å få det ut av systemet, for hun klarer ikke å tenke på annet.

- Hva forteller du til Anine?
- Hva gjør du?

Sex og samfunn

Hansi 19 år

- Han hadde svie ved vannlatning og fikk påvist både klamydia og mykoplasma (som var makrolidresistent) for 5 uker siden. Ble behandlet med Doxylin i 7 dager og plagene forsvant.

- MEN, nå har plagene kommet tilbake.

- Hva gjør vi nå?

Sex og samfunn

Julianne 21 år

- Har hadde time til innsetting av Mirena for en uke siden, og det ble tatt SOI-tester ved innsetting. Prøvesvaret viser nå at hun har mykoplasma (ikke makrolidresistent).

- Hva slags behandling skal hun få?

Sex og samfunn

Spørsmål?

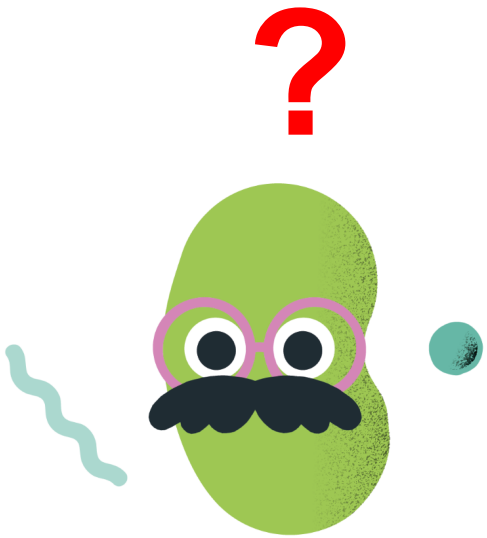

Sex og samfunn